

ere blevne opfagte. — Jeg gjør nemlig en stor Forskjel imellem Landeendomme og egentlige Kjøbstadeendomme, og jeg er meget langt fra at være enig med det ærede Medlem fra Sorø (Alberti) i, at Østergaads Eiendomme skulde være de værdifuldeste i Landet; jeg troer tværtimod, at det vil være ret passende, om der af Laan i dem blev givet en højere Rente end af Laan i hvilkensomhelst solds Landeendom. De ere udsatte for mange Eventualiteter, og det ærede Medlem vil ikke kunne negte, at, om vi skulde have den Ulykke at komme i Krig igjen — og dette Aarhundrede har jo viist, at vi ikke ere fritagne derfor, — saa vilde Østergaads Eiendomme meget snart kunne synke ned til en temmelig ubetydelig Værdi. Den Sammenligning, som den høitærede Indenrigsminister har gjort mellem Antallet af Bevillinger for de forskjellige Landsdele, bringer os jo egentlig derhen, at der, naar man vil bestemme Rentefoden, burde være en forskjellig Rentefod for hver enkelt Deel af Landet, een for Kjøbenhavn, een for Landet i Sjælland, og jeg troer bestemt, at Thyen er saavidt, at man der godt kan hjælpe sig med en lavere Rente end i de andre Dele af Landet.

Herpaa troer jeg nu ikke, man vil gaae ind, og altsaa reducerer det Hele sig til, at man søger Penge saa billigt som muligt. Naar man om sliige Sager fører lang Tale og længe Forhandlinger og skriver mange Bøger, saa hændes det undertiden, at der med et eneste Udtryk bliver sagt mere, end alle de længe Taler og de mange Bøger sige. Saaledes gaaer det ogsaa her. — Naar saaledes den ærede Minister anfører, at udenfor Kjøbenhavn, paa Landet, har man i Almindelighed hjulpet sig uden Bevillinger til at give en højere Rente, idet man der har faaet Pengene til 4 pCt. ved „Billighed“, saa har han dermed tilstrækkelig betegnet den hele Tilstand. Denne „Billighed“ ydes i saamange forskjellige Stiftelser, at dersom det var muligt at optage en statistisk Fortegnelse over, hvad disse „Billigheder“ beløbe sig til, saa vilde man vistnok komme til en høit forskjellig Rentefod i de forskjellige Egne af Landet, og finde, at disse „Billigheder“ enkelte Steder overstige endog den højeste Rente, man ellers kjender til daglig Brug. Jeg er

overbevist om, at der er mange af de her tilstedeværende ærede Herrer, som vide, at den, som maaskee har faaet et lille Laan hos en Mand til 4 pCt., medens der ellers var knapt paa Penge, han faaer det dog ikke alene for disse 4 pCt., men maa ofte gjøre Creditor mange „Billigheder“. Disse „Billigheder“ bestaae i enten at fjøre Mandens Brænde hjem, eller fjøre hans Familie i Skoven, gjøre et eller andet Arbejde for ham eller arrangere et lille Gæstebud o. s. v. Der er saaledes mange Maader at yde „Billigheder“ paa, og disse kunne løbe op til en meget høj Rente om Aaret. Ja, jeg troer ikke engang, at „Billighederne“ altid ere udelukkede ved Laan af offentlige Stiftelsers Midler. Jeg har idetmindste kendt det Tilfælde, hvor der blev ydet en „Billighed“ af 300 Rd. for at faae en Capital af 1000 Rd. Dersom man nu dog altsaa vil gaae saavidt den negang, at man vil fritage de sidste $\frac{75}{100}$ af en Eiendoms Værdi for at være bunden til en vis Rentefod, saa kan jeg ikke negte, at det er det Samme som at sige: de bemidlede Folk bryde vi os ikke om, uden forsaavidt vi ville sikke dem en Rente af 4 pCt., som vi antage for at være den laveste; men de ubemidlede Folk give vi Lov til at tage saa høj Rente, de kunne faae for deres Penge; men ved Siden deraf paalægge vi dem tillige en Mæsse af Omkostninger, som er forbunden med den hele Transaction, idet de skulde tarere deres Eiendomme. Det er mig ikke klart, hvorledes man vil kunne undgaae disse Modsigelser og Usikkerheder, som alle den Slags Lovbestemmelser medføre. Et haaber jeg imidlertid, at man vil undgaae, og det er at skulle erhverve Bevillinger for at maatte laane Penge. Det forekommer mig ganske simpelt, at, naar vi vedtage Mindretallets Forslag og undgaae Bevillinger, saa er der dog Noget sparet for den mindre bemidlede Mand, idet han søger Penge, ikke at tale om, at sliige Bevillinger i Grunden maae betragtes som en Slags Umyndighedsbevillinger. Der er et æret Medlem for Odense Amts 5te Valgkreds (H. M. Petersen), som slet ikke vil have Laan paa de $\frac{75}{100}$. Ja, det skulde glæde mig, om han, saasnart han kunde, vilde underrette os om, at Eiendoms